

โครงการ อบรมสัมมนาเครือข่ายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

หลักการและเหตุผล

สงขลาเป็นเมืองสำคัญเมืองหนึ่งในภาคใต้ที่มีประวัติความเป็นมาอันยาวนาน เป็นบริเวณที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมตั้งแต่ก่อนประวัติศาสตร์ ในสมัยประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยอยุธยาเป็นต้นมาจนถึงรัตนโกสินทร์ ตอนต้น สงขลาเป็นหัวเมืองที่ดีขึ้นอย่างมั่นคง เป็นศูนย์กลางทางการค้ากับนานาชาติ ทำให้เมืองสงขลาจึงกลายเป็นแหล่งผสมผสานทางวัฒนธรรมอันหลากหลายทั้งความเชื่อ ประเพณี ศาสนา อาชีพ ศิลปกรรม ศิลปะการแสดงโดยเฉพาะ โบราณสถาน โบราณวัตถุและแหล่งโบราณคดี ซึ่งมีทั้งในบริเวณที่เป็นเมืองสงขลา หัวเขาแดงและเมืองสงขลาท่าแหลมสนมรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้ทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการคุ้มครองรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งศิลปกรรม ดังนั้นการสร้างสำนึกโดยการให้ความรู้ ความเข้าใจในหลักการของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมที่ถูกต้องแต่เยาวชนในท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนหน่วยงานที่รับผิดชอบจะดำเนินการ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และให้ข่าวสารความรู้ทางด้านวิชาการแก่ท้องถิ่น จะก่อให้เกิดความร่วมมือ และความรับผิดชอบในการคุ้มครองรักษาสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในแหล่งศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่าอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่อนุชนสืบไป

หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดสงขลา จึงจัดทำโครงการอบรมสัมมนาเผยแพร่ความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า เพื่อให้เยาวชนเกิดความรู้ สร้างความตระหนัก และความสำนึกในคุณค่าของศิลปกรรม ร่วมช่วยกันดูแล ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับแหล่งศิลปกรรม รวมทั้งเป็นแกนนำในท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่นของตน

ความสอดคล้องกับแผน/ยุทธศาสตร์

- นโยบายรัฐบาลในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมตามมติคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์ที่จะกระจายความรับผิดชอบไปสู่ท้องถิ่นและให้ประชาชนมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการคุ้มครองรักษาสภาพแวดล้อม และแหล่งศิลปกรรม

- มาตรการ และแนวทางการปฏิบัติ ภายใต้ 6 กลยุทธ์หลักตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2550-2554
กลยุทธ์ที่ 1 มาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนและภาคที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึง เพื่อสร้างองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างองค์กรของรัฐและภาคีอื่นๆ เพื่อการถ่ายทอดปัญหา การสร้างกระแสด้านสิ่งแวดล้อมโดยให้ความรู้ที่เน้นผลกระทบต่อสุขภาพต่อการดำรงชีพเป็นฐานประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน การสร้างฐานพลังประชาชน และเครือข่ายเฝ้าระวัง และรักษาสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ และการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณชน

นโยบายและแผนส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2540 – 2559

นโยบาย 3 : นโยบายแหล่งธรรมชาติและแหล่งศิลปกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่ออบรมเยาวชนในท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการอนุรักษ์ คุ้มครองและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

2. เพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดผลในการปฏิบัติ ในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบ และรายงานภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้เยาวชนในท้องถิ่นที่เข้ารับการอบรมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังในแต่ละชุมชน ที่มีแหล่งธรรมชาติและศิลปกรรมที่สำคัญอันควรแก่การอนุรักษ์

ผลผลิต / ตัวชี้วัด

ผลผลิต เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์ คุ้มครองและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

ตัวชี้วัด การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า เป็นไปอย่างสอดคล้องประสาณมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย

ผลลัพธ์

1. เครือข่ายเยาวชนชนในท้องถิ่นเกิดความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน ในการให้ความร่วมมือเป็นเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเมืองเก่าหัวเขาแดง

2 . เยาวชนในท้องถิ่นได้รับความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเฝ้าระวัง อนุรักษ์คุ้มครองและฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

พื้นที่ / กลุ่มเป้าหมาย

เยาวชนในท้องถิ่นอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 50 คน ประกอบด้วยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง ดังต่อไปนี้

- โรงเรียนมหาวชิราวุธ จำนวน 15 คน
- โรงเรียนวรนารีเฉลิม จำนวน 15 คน
- โรงเรียนเทศบาล 5 (วัดหัวป้อมนอก) จำนวน 10 คน
- โรงเรียนวชิรานุกูล จำนวน 10 คน

ระยะเวลาโครงการ

วันที่ 26 – 27 กรกฎาคม 2554 (จำนวน 2 วัน) ณ ห้อง 58-109 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การบริหารโครงการ

หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์ฯ จังหวัดสงขลา, อ.ชนกพร ประทุมทอง และกรรมการหน่วยอนุรักษ์ฯ

การกำกับติดตามและประเมินผล

- โดยการใช้แบบประเมินผล
- ประเมินจากผลของการประชุมและการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

ความต่อเนื่องยั่งยืนและการขยายผล

- การจัดโครงการครั้งนี้เมื่อเสร็จแล้ว สามารถทำให้เครือข่ายทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และศักยภาพในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า
- เครือข่ายเยาวชนในท้องถิ่น สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปบูรณาการปรับใช้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมเมืองเก่าให้เขาแดงได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- เป็นการปลูกจิตสำนึกของเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นในการรักและหวงแหนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
- เป็นการสร้างงาน สร้างรายได้แก่เยาวชนและประชาชนในท้องถิ่น ในการให้ความรู้และข้อมูลสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นให้แก่ผู้ที่มาเยี่ยมชมหรือสถาบันศึกษาต่างๆ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- หัวหน้าหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัดสงขลา
  - สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา โทรศัพท์, โทรสาร 074-336946
  - อาจารย์ชนกพร ประทุมทอง โทร. 081-9694790
-

กำหนดการ
โครงการอบรมสัมมนาเครือข่ายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า
ณ ห้อง 58-109 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันอังคารที่ 26 กรกฎาคม 2554

เวลา 08.00 – 08.30 น. ลงทะเบียน

08.30 – 09.00 น. พิธีเปิดบรรยายพิเศษโดย ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

09.00 – 10.00 น. แนะนำแหล่งโบราณสถาน “สงขลาเมืองเก่า”

10.00 – 10.20 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.20 – 12.00 น. อภิปรายคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 17.00 น. ศึกษาแหล่งเรียนรู้ศิลปกรรมนอกสถานที่ เพื่อนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์
 สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

วันพุธที่ 27 กรกฎาคม 2554

เวลา 08.30 – 10.00 น. หลักการและแนวทางในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและศิลปกรรมท้องถิ่น

10.00 – 10.20 น. พักรับประทานอาหารว่าง

10.20 – 12.00 น. อภิปรายระดมความคิด แนวทางการอนุรักษ์ ฝักระวัง ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
 และศิลปกรรมสงขลาเมืองเก่า

12.00 – 13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 – 15.00 น. นำเสนอผลการระดมความคิด

15.00 – 15.20 น. พักรับประทานอาหารว่าง

15.20 – 16.00 น. ตัวแทนกลุ่มกล่าวสรุป

16.00 – 16.30 น. มอบเกียรติบัตร/ พิธีปิด

หมายเหตุ แหล่งเรียนรู้ศิลปกรรมท้องถิ่น

- วัดมิ่งมิมาวาสวรวิหาร
- เจดีย์หลวง
- พลับพลาที่ประทับบนเขาตังกวน
- กำแพงเมืองเก่า